

EUROOPA KOMISJON

Brüssel, 16.5.2012
COM(2012) 217 final

2012/0110 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,

millega muudetakse direktiivi 2009/138/EÜ (kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solvendus II)) seoses siseriiklikku õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtaegade ning teatavate direktiivide kehtetuks tunnistamise kuupäevaga

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

1.1. Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Direktiiviga 2009/138/EÜ (Solventsus II) on Euroopa kindlustus- ja edasikindlustusandjate reguleerimiseks ja järelevalveks loodud kaasaegne riskipõhine süsteem. Need uued eeskirjad on olulised, et tagada turvaline ja tugev kindlustussektor, mis suudab pakkuda jätkusuutlikke kindlustustooteid ning toetada tänu pikaajalistele investeeringutele ja lisastabiilsusele reaalmajandust.

Direktiivi 2009/138/EÜ siseriiklikku õigusesse ülevõtmise tähtaeg on 31. oktoober 2012. Kindlustust ja edasikindlustust käsitlevad praegu kehtivad direktiivid (direktiivid 64/225/EMÜ, 73/239/EMÜ, 73/240/EMÜ, 76/580/EMÜ, 78/473/EMÜ, 84/641/EMÜ, 87/344/EMÜ, 88/357/EMÜ, 92/49/EMÜ, 98/78/EÜ, 2001/17/EÜ, 2002/83/EÜ ja 2005/68/EÜ, muudetud VI lisa A osas loetletud õigusaktidega), millele ühiselt osutatakse kui Solventsus I-le, tunnistatakse kehtetuks alates 1. novembrist 2012.

Komisjon võttis 19. jaanuaril 2011 vastu ettepaneku muuta direktiivi 2009/138/EÜ, et võtta kindlustuses arvesse uut järelevalvesüsteemi, nimelt Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA) loomist 1. jaanuaril 2011 (KOM(2011) 8, COD 2011/0006) (Omnibus II). Ettepanek hõlmab ka sätteid, millega pikendatakse direktiivi 2009/138/EÜ ülevõtmise, kehtetuks tunnistamise ja kohaldamise tähtaegu. Need eeskirjad on olulised, et tagada sujuv üleminek uuele korrale. Lisaks sellele ja et uut korda saaks täielikult rakendada, nõutakse komisjonilt Solventsus II korruga suure hulga delegeeritud ja rakendusaktide koostamist, milles esitatakse eri tehniliste küsimuste kohta olulised üksikasjad. Paljud nendest nn „2. tasandi“ eeskirjadest on tihedalt seotud Omnibus II direktiiviga ning seega ei saa komisjon neid esitada enne Omnibus II avaldamist.

Praegu on oht, et kavandatud Omnibus II direktiivi ei avaldata ning et see ei jõustu enne, kui möödub direktiivi 2009/138/EÜ ülevõtmise tähtaeg 31. oktoober 2012. Kui jätta see tähtaeg samaks, tähendaks see, et raamdirektiivi tuleks rakendada ilma üleminekusäteteta ja muude oluliste kohandusteta, mis on ette nähtud Omnibus IIga. Sellise olukorra vältimiseks ja et tagada praeguste solventsust käsitlevate sätete (Solventsus I) õiguslik järjepidevus kogu Solventsus II paketi jõustumiseni, on tehtud ettepanek, et asjakohast direktiivis 2009/138/EÜ sätestatud ülevõtmistähtaega pikendatakse kuni 30. juunini 2013.

Järelevalveasutustele ja (edasi)kindlustusandjatele on vaja anda aega Solventsus II kohaldamiseks. Seepärast on tehtud ettepanek kehtestada Solventsus II esmakordse kohaldamise tähtajaks 1. jaanuar 2014. See võimaldaks õigel ajal alustada järelevalvealaste heakskiitmisemenetlustega nt sisemudelite ning kindlustus- ja edasikindlustusandjate parameetrite puhul.

Solventsus I kehtetuks tunnistamise kuupäeva tuleks muuta vastavalt.

Eespool öeldut silmas pidades ja arvestades, et 31. oktoobrini 2012 on väga vähe aega, peaksid Euroopa Parlament ja nõukogu võtma käesoleva direktiivi kiiremas korras vastu ning see peaks jõustuma viivitamata.

Käesolevat direktiivi on vaja, et vältida õigusvaakumi tekkimist pärast 31. oktoobrit 2012.

Erinevus jääks ELi (Solventsus II) ja liikmesriikide (kus ülevõetud Solventsus I jääks kehtima) õiguskorra vahel. See tekitab õiguskindlusetust järelevalveasutustele, kindlustus- ja edasikindlustusandjatele ja liikmesriikidele.

1.2. Direktiiv 2009/138/EÜ (Solventsus II)

Selle direktiiviga kehtestatakse Euroopa Liidus kindlustus- ja edasikindlustusandjatele uus ja kaasaegne solventsuskord. Sellega nähakse ette majanduslik riskipõhine lähenemisviis, millega luuakse kindlustus- ja edasikindlustusandjatele stiimulid nõuetekohaselt mõõta ja juhtida oma riske.

1.3. Ettepanek KOM(2011) 8 (Omnibus II direktiiv)

Kõnealuse ettepaneku eesmärk on muuta direktiivi 2009/138/EÜ, et kohendada Solventsus II kindlustuses uue järelevalvesüsteemiga, nimelt Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA) loomisega 1. jaanuaril 2011 (KOM(2011) 8, COD 2011/0006). Tehakse ettepanek pikendada Solventsus II ülevõtmise tähtaega 31. detsembrini 2012.

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

2.1. Ettepaneku edastamine riikide parlamentidele

Vastavalt aluslepingutele lisatud protokollile (nr 1) riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus tuleb õigusaktide eelnõud, sealhulgas komisjoni ettepanekud, mis saadetakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule, edastada riikide parlamentidele.

Protokolli artikli 4 kohaselt peab mööduma kaheksa nädalat alates seadusandliku akti eelnõu esitamisest riikide parlamentidele kuni eelnõu lisamiseni nõukogu esialgsesse päevakorda selle vastuvõtmiseks või seisukoha vastuvõtmiseks seadusandliku menetluse kohaselt.

Siiski on artikli 4 alusel võimalikud erandid edasilükkamatutel juhtudel, mille põhjused esitatakse nõukogu õigusaktis või seisukohas. Käesoleva ettepaneku vastuvõtmist Euroopa Parlamendis ja nõukogus võib pidada täiesti edasilükkamatuks põhjustel, mis on esitatud eespool.

2.2. Mõju hindamine

Käesolevale ettepanekule ei ole lisatud eraldi mõjuhinnangut, kuna Solventsus II direktiivi mõju on juba hinnatud ning käesoleva ettepaneku eesmärk on ainult vältida õigusvaakumit, mis tekib Omnibus II hilise avaldamise tõttu *Euroopa Liidu Teatajas*.

Jättes praegu tegutsemata, tekiks pärast 31. oktoobrit 2012 õiguslikult väga ebakindel olukord. Esineks erinevusi ELi (Solventsus II) ja liikmesriikide (kus ülevõetud Solventsus I jääks kehtima) õiguskorra vahel. See tekitaks õiguskindlusetust järelevalveasutustele, kindlustus- ja edasikindlustusandjatele ja liikmesriikidele.

Peale selle tuleks raamdirektiivi rakendada ilma üleminekusäteteta ja muude oluliste kohandusteta, mis on ette nähtud Omnibus IIga.

Kavandatud muudatus mõjutab ainult liikmesriikide kohustust võtta direktiiv üle 31. oktoobriks 2012, pikendades seda tähtaega 30. juunini 2013. Sellega nähakse samuti ette esmakordne kohaldamine alates 1. jaanuarist 2014. Sellega ei muudeta kõnealuse direktiivi sisu ja see ei too ettevõtjatele kaasa täiendavaid kohustusi.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

3.1. Kavandatud meetmete kokkuvõte

Ettepanekuga muudetakse direktiivi 2009/138/EÜ artikli 309 lõiget 1 ning lükatakse ülevõtmise kuupäev edasi 30. juunile 2013 ja kehtestatakse hilisem kohaldamise tähtaeg (1. jaanuar 2014). Vastavalt muudetakse ka artikleid 310 ja 311 ning kehtestatakse uus tähtaeg Solventsus I kehtetuks tunnistamiseks (1. jaanuar 2014).

3.2. Õiguslik alus

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 53 lõige 1 ja artikkel 62.

3.3. Subsidiaarsuse põhimõte

Subsidiaarsuse põhimõtet kohaldatakse ettepaneku selles osas, mis ei kuulu Euroopa Liidu ainupädevusse.

Liikmesriigid ei saa saavutada iseseisvalt piisaval määral ettepaneku eesmäärke, sest direktiivide sätteid ei saa muuta ega kehtetuks tunnistada riiklikul tasandil.

Ettepaneku eesmäärke on võimalik saavutada üksnes ELi meetmetega, sest ettepanekuga muudetakse kehtivat ELi õigusakti, mida ei saaks liikmesriigid ise teha.

Subsidiaarsuse põhimõtet on järgitud, kuivõrd ettepanekuga muudetakse olemasolevat ELi õigusakti.

3.4. Proportsionaalsuse põhimõte

Ettepanek on proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas, sest

sellega ei muudeta olemasoleva ELi õigusakti sisu: selle ainueesmärk on lükata direktiivi 2009/138/EÜ ülevõtmise kuupäev edasi 30. juunile 2013, et vältida õigusliku ebakindluse tekkimist pärast seda, kui praegune ülevõtmise tähtaeg (31. oktoober 2012) möödub. Ettepanekuga kehtestatakse ka uus hilisem Solventsus II kohaldamise tähtaeg ja hilisem Solventsus I kehtetuks tunnistamise tähtaeg (1. jaanuar 2014).

3.5. **Vahendi valik**

Kavandatud õigusakt(id): direktiiv.

Muu õigusakt ei oleks asjakohane. Kuna tegemist on direktiivi muutmisega, on ainus asjakohane võimalus võtta vastu uus direktiiv.

4. **MÕJU EELARVELE**

Ettepanek ei mõjuta ELi eelarvet.

5. **VALIKULISED ÜKSİKASJAD**

- **Lihtsustamine**

Uus ettepanek iseenesest ei sisalda lihtsustavaid elemente. Selle ainueesmärk on lükata direktiivi 2009/138/EÜ ülevõtmise kuupäev edasi 30. juunile 2013 ja kehtestada uus kohaldamise tähtaeg 1. jaanuar 2014..

- **Seniste õigusaktide kehtetuks tunnistamine**

Ettepaneku vastuvõtmine ei too kaasa olemasolevate õigusaktide kehtetuks tunnistamist, sellega ainult muudetakse direktiiviga 2009/138/EÜ juba ette nähtud kehtetuks tunnistamise kuupäeva.

- **Euroopa Majanduspiirkond**

Käesolev ettepanek on seotud Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga hõlmatud valdkonnaga ning seepärast tuleks seda laiendada Euroopa Majanduspiirkonnale.

- **Ettepaneku üksikasjalik selgitus peatükkide või artiklite kaupa**

Käesoleva ettepanekuga kehtestatakse direktiivi 2009/138/EÜ ülevõtmise kuupäevaks 30. juuni 2013.

Ettepaneku artikliga 1 muudetakse direktiivi 2009/138/EÜ artikli 309 („Ülevõtmine”) lõiget 1. Sellega nähakse samuti ette hilisem uus Solventsus II direktiivi kohaldamise tähtaeg (1. jaanuar 2014).

Artikliga 2 muudetakse artiklis 310 sätestatud Solventsus I kehtetuks tunnistamise kuupäeva (uus kuupäev on 1. jaanuar 2014) ning nähakse ette sama kohaldamise kuupäev kui Solventsus I direktiivil, mis on ümber sõnastatud Solventsus II direktiivi artiklis 311.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,

millega muudetakse direktiivi 2009/138/EÜ (kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II)) seoses siseriiklikku õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtaegade ning teatavate direktiivide kehtetuks tunnistamise kuupäevaga

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 53 lõiget 1 ja artiklit 62,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

pärast õigusakti eelnõu esitamist riikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,¹

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,²

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta direktiiviga 2009/138/EÜ kindlustus- ja edasikindlustustegevuse alustamise ja jätkamise kohta (Solventsus II)³ on ette nähtud kaasaegne riskipõhine süsteem Euroopa kindlustus- ja edasikindlustusandjate reguleerimiseks ja järelevalveks. Kõnealused uued eeskirjad on olulised, et tagada turvaline ja tugev kindlustussektor, mis suudab pakkuda jätkusuutlikke kindlustustooteid ning toetada reaalmajandust tänu pikaajalistele investeeringutele ja täiendavale stabiilsusele.
- (2) Direktiiviga 2009/138/EC on kehtestatud ülevõtmise tähtajaks 31. oktoober 2012 ning 1. novembril 2012 tunnistatakse kehtetuks kindlustust ja edasikindlustust käsitlevad kehtivad direktiivid (direktiivid 64/225/EMÜ⁴, 73/239/EMÜ⁵, 73/240/EMÜ⁶,

¹ ELT C, , lk.

² ELT C, , lk.

³ ELT L 335, 17.12.2009, lk 1.

⁴ EÜT L 56, 4.4.1964. lk 878.

⁵ EÜT L 228, 16.8.1973, lk 3.

⁶ EÜT L 228, 16.8.1973, lk 20.

76/580/EMÜ⁷, 78/473/EMÜ⁸, 84/641/EMÜ⁹, 87/344/EMÜ¹⁰, 88/357/EMÜ¹¹, 92/49/EMÜ¹², 98/78/EÜ¹³, 2001/17/EÜ¹⁴, 2002/83/EÜ¹⁵ ja 2005/68/EÜ¹⁶.

- (3) 19. jaanuaril 2011 võttis komisjon vastu ettepaneku, millega muuta direktiivi 2009/138/EÜ,¹⁷ et võtta arvesse kindlustuse uut järelevalvestruktuuri, nimelt Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA) asutamist (Omnibus II). See ettepanek sisaldas ka sätteid, millega pikendatakse direktiivis 2009/138/EÜ sätestatud ülevõtmise, kehtetuks tunnistamise ja kohaldamise tähtaegu.
- (4) Võttes arvesse „Omnibus II” ettepaneku keerukust, on oht, et see ei jõustu enne direktiivis 2009/138/EÜ sätestatud kuupäevi. Kui kõnealused kuupäevad jääksid muutmata, tuleks direktiivi 2009/138/EÜ rakendada ilma oluliste „Omnibus II” sätestatud kohandusteta.
- (5) Selleks et vältida direktiivist 2009/138/EÜ ja hiljem „Omnibus II” ettepanekuga kavandatud uuest struktuurist tulenevaid liikmesriikide jaoks liiga koormavaid õiguskohustusi, on asjakohane pikendada direktiivi 2009/138/EÜ ülevõtmise tähtaega.
- (6) Et järelevalveasutused ning kindlustus- ja edasikindlustusandjad saaksid valmistuda kogu uue struktuuri kohaldamiseks, tuleks ette näha hilisem kohaldamise tähtaeg, nimelt 1. jaanuar 2014.
- (7) Õigusliku vaakumi vältimiseks tuleks kindlustust käsitlevate praegu kehtivate direktiivide kehtetuks tunnistamise kuupäeva vastavalt kohandada.
- (8) Võttes arvesse, et direktiivis 2009/138/EÜ sätestatud tähtaegadeni on jäänud väga vähe aega, peaks käesolev direktiiv jõustuma viivitamata.
- (9) Järelikul on seoses käesoleva direktiivi ettepaneku edastamisega riikide parlamentidele põhjendatud kohaldada protokoll (nr 1) (riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus) artiklis 4 sätestatud edasilükkamatute juhtude erandit,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2009/138/EÜ muudetakse järgmiselt.

1. Artikli 309 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

⁷ EÜT L 189, 13.7.1976, lk 13.
⁸ EÜT L 151, 7.6.1978, lk 25.
⁹ EÜT L 339, 27.12.1984, lk 21.
¹⁰ EÜT L 185, 4.7.1987, lk 77.
¹¹ EÜT L 172, 4.7.1988, lk 1.
¹² EÜT L 228, 11.8.1992, lk 1.
¹³ EÜT L 330, 5.12.1998, lk 1.
¹⁴ EÜT L 110, 20.4.2001, lk 28.
¹⁵ EÜT L 345, 19.12.2002, lk 1.
¹⁶ ELT L 323, 9.12.2005, lk 1.
¹⁷ (KOM(2011) 8, COD 2011/0006)

(a) esimeses lõigus asendatakse kuupäev „31. oktoobriks 2012” kuupäevaga „30. juuniks 2013”;

(b) lisatakse teine lõik:

„Liikmesriigid kohaldavad esimeses lõigus osutatud õigus- ja haldusnorme alates 1. jaanuarist 2014.”

2. Artiklis 310 asendatakse kuupäev „1. novembrist 2012” kuupäevaga „1. jaanuarist 2014”.

3. Artiklis 311 asendatakse kuupäev „1. novembrist 2012” kuupäevaga „1. jaanuarist 2014”.

Artikkel 2

Käesolev direktiiv jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja